

ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ФИЛОЛОГ LV

Фебруар 1999.

Међународни научни симпозијум посвећен деведесетогодишњици рођења академика Владимира Георгиева, Банкја код Софије, 21–22. октобар 1998. године

Леп обичај бугарских лингвиста да обележавањем различитих јубилеја чувају и негују успомену на великане домаће науке о језику, потврдио се још једном, у поводу 90-годишњице рођења покојног академика Владимира Георгиева (1908–1986). Колеге, ученици и поштоваоци дела великог бугарског балканолога, индоевропеисте, дијалектолога, ономастичара и етимолога, организовали су, већ други по реду, научни симпозијум посвећен академику Георгиеву (претходни је одржан 1988. године).

Скуп су организовали Институт за бугарски језик Бугарске академије наука — Секција за бугарску етимологију и Аустријски институт за источну и југоисточну Европу у сарадњи са Центром за уметност „Сорос“, Софијским универзитетом „Св. Климент Охридски“, Грчком амбасадом, Гете институтом, Француским културним центром и управом града Банкја.

Идеја скупа била је да се учесници својим рефератима дотакну свих области којима се Георгиев бавио, тако да су предвиђене три секције: прва је обухватала претежно етимологију и историју језика, друга различиту граматичку проблематику (бугарску и индоевропску), а треће ономастику. Позиву организатора одазвало се преко педесет научника из земље и иностранства.

Након отварања скупа и излагања пленарних реферата Карла Гудшмита, Тодора Тодорова, Димитра Бојацијева и Клауса Штајнкеа, у којима су посебно осветљени неки од аспеката Георгиевљевих истраживања, прешло се на рад по секцијама.

Нас су превасходно занимала излагања у оквиру историјско-етимолошке и ономастичке секције. Начелним питањима био је посвећен изузетно занимљив реферат Марије Рачеве о тзв. помоћним методама етимолошког проучавања, док се већина осталих излагања тичала посебних питања појединих језика или групе језика. Тако је,

нпр. ГенADIЈ Цихун говорио о ексклузивним белоруско-бугарским паралелама са етимолошке тачке гледишта, Моско Москов о проблему лексичких балканизама албанско-румунског порекла у бугарском, Вирђил Нестореску о бугарским лексичким позајмљеницама у румунском, Христос Цицилис о средњогрчким позајмљеницама у циганском језику, Сеит Мансаку о албанско-старогрчким подударностима на индоевропском плану, Петја Асенова о интерференцији у једном периферном бугарском говору (Голо брдо у Албанији), Харалампос Симеонидис о старогрчким консонантским геминатама у личним именима. Картографисањем турских позајмљеница у бугарским дијалектима бавила се Дарина Младенова, док је Лежи Русек у наслову свога рада поставио „провокативно“ питање „Да ли су се, и како, Словени шалили?“, да би на основу анализе глагола са значењем „шалити се“ у словенским језицима дошао до закључка да су скоро сви они страног порекла. Тумачењу сасвим конкретних речи били су посвећени радови Десиславе Табакове о етимологији сх. *ћирши*, буг. *чирши*, *кириши* и Христине Дејкове о етимологизирању једног хомонимног пара у бугарском етимолошком речнику.

У оквирима ових секција прочитани су и реферати учесника из Београда. Александар Лома објашњава надимак Абариса, легендарног свештеника Хиперборејског Аполона αἰθροβάτης као грчко преосмишљење староиранске свештеничке титуле, Јасна Влајић-Поповић поставља принципијелно питање приоритета идиоглотије или алоглотије у етимолошкој анализи (на примеру јадранског малаконима *лужар* и сл.), Марта Бјелетић износи нове дијалекатске потврде које садрже творбени елемент (-)ио-, док Снежана Петровић разматра неке српске дијалекатске турцизме.

Радови са овог скупа неће бити објављени у посебном зборнику већ, у зависности од тематике, у наредним редовним бројевима публикација *Български език* и *Балканско езикознание*.

Надамо се да ће Георгиевљеви јубилејн постати повод за традиционална окупљања и сарадњу лингвиста различитих профила. Истовремено подсећамо да би се и у нашој средини бављење науком о језику могло подстицати на сличан начин, неговањем и чувањем лингвистичке баштине, јер повода и јубилеја за то свакако има.

На крају, али не и на последњем месту, желимо да истакнемо изузетно гостопримство и предусретљивост организатора и домаћина симпозијума, проф. Тодора Тодорова, др Љиљане Димитрове-Тодорове, као и асистенткиња Десиславе Табакове и Христине Дејкове, који су учинили све да овај скуп протекне у веома пријатној атмосфери.

Београд

А.Т., Ј.В.-П., М.Б., С.П.